

DOM

Referens nr

97438188

Dom nr

DB 240

Sida

1 (14)

Datum

1994-11-16

Mål nr

B 179/94

Meddelad i

Piteå

PARTER (antal tilltalade: 1)

Åklagare	Namn, tjänstetitel och åklagarmyndighet van der Kvast, Christer, överåklagare Regionåklagarmyndigheten i Härnösand		
Målsägande	Efternamn, tilltalsnamn samt yrke/titel Se bilaga 1		
	Postadress		Rätts- hjälp
	Ombud/Biträde		
Tilltalad	Efternamn och alla förnamn Quick, THOMAS Ragnar		
	Personnummer	Yrke/Titel	
	500426-7190		
	Postadress Box 350, Sätters sjukhus, 783 27 SÄTER		
			Medborgare i
	Frihetsberövande		Rätts- hjälp
Försvare	Lundgren, Gunnar, advokat		Offentlig försvare
	österå 25, 791 91 FALUN		Ombud

DOMSLUT

Den till- talade har begått följ- ande brott	Brottsbenämning Mord	Lagrum 3 kap 1 § brottsbalken
Brottspåföljd mm	Påföljd Den tilltalade skall överlämnas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning	
	Särskild föreskrift	
		forts. blad

Postadress

Box 133, 941 23 PITEÅ

Gatuadress

Nygatan 26

Telefon

0911-180 70

Telefax

0911-919 07

Exp tid månd-fred

8-12, 13-14

DOM

Dom nr

DB 240

Sida

2

Datum

1994-11-16

Personnummer

500426-7190

DOMSLUT, fortsättning

Frivårds- myndighet	Myndighetens namn	
	Efternamn, tilltalsnamn samt yrke/titel	Telefonnummer
	Postadress	
Övervakare		
Tillgodoräk- nande av fri- hetsberövande mm		
Andra lagrum som åberopas		
Särskild rättsverkan mm	Utvisning samt sådan särskild rättsverkan mm som innebär betalningsskyldighet	
	Annan särskild rättsverkan	
Följande åtal ogillas		
Skadestånd Beslut i övriga frågor	1. Thomas Quick åläggs att utge skadestånd a) till Inga Zelmanovits med etthundrasextiofemtusen-sjuhundratjugofem (165 725) kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 1 november 1994 tills betalning sker och b) till Frederick Zelmanovits med tvåhundratjugoentusen-femhundrafyrtionio (221 549) kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 1 november 1994 tills betalning sker 2. Tingsrätten förbehåller Frederick Zelmanovits rätten att i framtiden yrka ytterligare ersättning av Thomas Quick för inkomstbortfall 3. Gunnar Lundgren tillerkänns av allmänna medel ersättning för försvaret av Thomas Quick med etthundratrettiofem-tusensjuhundrafemtiosex (135 756) kr, varav 17 121 kr avser utlägg, 33 550 kr tidsspillan och 85 085 kr ersättning för arbete 4. Krister Finnsson tillerkänns av allmänna medel ersätt-ning för sitt arbete som målsägandebiträde åt Inga Zelmanovits med tjugotusenfemhundrasjuttio (20 570) kr, allt avseende arbete	

forts.
blad

DOM

Dom nr	Sida
DB 240	3

Datum	Personnummer
1994-11-16	500426-7190

Domslut, fortsättning

Forts. betr.
21

Skadestånd. Beslut i övriga frågor

5. Krister Finnsson tillerkänns av allmänna medel ersättning för sitt arbete som målsägandebiträde åt Frederick Zelmanovits med sjuttontusensihundrasextiofem (17 765) kr, allt avseende arbete
6. Kostnaderna för försvararen, målsägandebiträdet och bevisningen i målet skall stanna på staten

YRKANDEN

Åklagaren har yrkat att Thomas Quick skall dömas för följande gärning:

MORD

Quick har natten till den 13 november 1976 i ett skogsområde utanför Piteå berövat Charles Zelmanovits, född 1961, livet genom att strypa honom.

Lagrum: 3 kap 1 § brottsbalken

Inga Zelmanovits, som är moder till Charles Zelmanovits, har biträtt åtalet och har yrkat att Quick skall åläggas att till henne utge skadestånd enligt 5 kap 1 § skadeståndslagen med 165 725 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 1 november 1994 till dess betalning sker.

Frederick Zelmanovits, som är broder till Charles Zelmanovits, har biträtt åtalet och har yrkat att Quick skall åläggas att till honom utge skadestånd enligt 5 kap 1 § skadeståndslagen med 221 549 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 1 november 1994 till dess betalning sker. Frederick Zelmanovits har även yrkat att tingsrätten skall förbehålla honom rätten att i framtiden yrka ytterligare ersättning för inkomstbortfall.

DOMSKÄL**ANSVARSDELEN**

Thomas Quick har erkänt gärningen.

Åklagaren har till utveckling av åtalet anfört bl a : Charles Zelmanovits hade under kvällen den 12 november 1976 bevistat en skoldans på Pitholmsskolan i Piteå och begav sig därefter iväg i riktning mot sitt hem i närheten av SCA-fabriken i Munksund. Under hemvägen försvann han spårlöst. Den 19 september 1993 påträffade en jägare, Fredrik Larsson, ett kranium i ett skogsområde på Norra Pitholmen, Piteå.

Efter närmare undersökning har på denna plats påträffats bl a ytterligare skelettdelar. Skelettet har visat sig vara från Charles Zelmanovits kropp.- Under psykiatrisk vård har Thomas Quick erkänt att han berövat , bland andra, Charles Zelmanovits livet och den förundersökning som skett har gett stöd för att Quicks erkännande är riktigt.

Quick har uppgivit: Han var bekant med en person i Falun vid namn Örjan Söderlund och de hade ett gemensamt intresse för yngre pojkar. De bestämde sig för att göra en utflykt tillsammans och de åkte på förmiddagen den 12 november 1976 i Söderlunds bil, en tvådörrars Opel, från Falun norrut och kom sent på kvällen fram till Piteå. De visste vad de ville och arrangerade bilens baklucka så att den skulle vid en inbromsning åka upp. De åkte runt litet i Piteå. Deras tanke var att hitta ett diskotek eller något liknande i sin jakt på en pojke. Det var en ren tillfällighet att de kom ut mot Pitholm. Han minns att de kom ut från centrala Piteå till ett villaområde. Han såg Charles gå efter vägen, de körde ikapp honom och bromsade sedan in bilen så att bakluckan åkte upp. Quick gick ut och inledde samtal med Charles angående bakluckan. Ganska snart märkte han att Charles var ledsen eller bedrövad och arg över något, troligen var det något problem med en kamrat eller flicka. Quick visade sympati för Charles och utnyttjade dennes misstämning. Inledningsvis föreslog han att de skulle skjutsa hem honom, sedan blev det tal om en sväng in till Piteå. Charles hade handskar på händerna och Quick minns att Charles tog av sig dessa, eftersom Quick ville känna hans hand. Detta skedde utanför bilen. Det förekom inte något tvång för att få in Charles i bilen, utan denne steg självmant in och satte sig i baksätet tillsammans med Quick. Söderlund förde bilen i en U-sväng tillbaka in mot Piteå. Quick pratade med Charles om orsaken till hans nedstämdhet och sökte svara upp mot dennes behov och en viss förtrolighet uppstod. Senare, när de kommit ut mot en skogsväg, började de onanera åt varandra i bilen och Quick märkte att Charles började bli ängslig och orolig men ändå spelade med i sin ängslan. Quicks minnesbild av vägen är att det blev glesare med hus och att de kom ut på en skogsbilväg sedan de passerat en T-vägs korsning. Söderlund stannade bilen vid ett timmerupplag. Sedan Charles tillfrågats om han ville onanera åt Söderlund också, vilket han svarade positivt på, uppfattade Quick i ett ögonblick av psykotiskt beteende att Charles uttalade "Alvar lever", vilket tände stark ilska och aggressivitet hos honom. De stod utanför bilen och han tog framifrån ett kraftigt strupgrepp runt Charles hals och

höll kvar greppet till dess han kände att Charles var död. Charles hann ingenting göra. Söderlund, som stod fyra-fem meter ifrån och förväntat sig att Charles skulle onanera åt honom, hann heller inte göra något och fick utlösning, vilket Quick sedan utnyttjade för att göra Söderlund delaktig i det skedda. Quick utnyttjade själv den döda kroppen sexuellt. Kroppen lyftes sedan in i bilens baksäte, där Quick satt med kroppen framför sig. De åkte sedan iväg, men de åkte inte långt utan stannade på en plats där vägen var litet bredare. De tog ut kroppen ur bilen och Quick bar den över ett bredare dike. Han minns att han blev blöt om foten. Kroppen bars in i skogen, som inte var gles men inte heller snårig och han har ett minne av myrdoft. De verktyg, som funnits med i bilen, en kniv och en såg, togs med in i skogen. Han minns dock inte vem som bar dessa. Han hade för avsikt att stycka kroppen. Söderlund var handlingsförlamad och grät mycket; han var upprörd över att en pojke dödats. Quick bar kroppen ett par hundra meter in i skogen och lade ned kroppen vid en sten och började styckningen. Han styrs av en sexualitet, där speciella kroppsdelar har ett visst symbolvärde, och visste vilka kroppsdelar han ville ha med sig. Han minns att han satt på en sten under styckningen och att han såg Söderlund i närområdet. Han minns med bestämdhet att han med hjälp av kniv tog lös ena lårbenet och en eller båda händerna. Han är osäker om han tog med sig ett underben, från det andra benet i så fall, och har en minnesbild av att han tog lös en arm. Under styckningen hörde han liksom suckande ljud från kroppen och kände en sötaktig doft. Charles hade jeans och en glättig jacka och någon sorts collegetröja. Han bet i bröstvårtorna och bröt i knäet. Detta var någon typ av aggressiv handling gentemot Söderlund, vilkens gråt tände ilska hos honom. Charles hade en livrem med ett speciellt spänne. Han minns bältet eftersom han använde livremmen för att binda ihop armarna. Han vet inte vart bältet tog vägen. Det är möjligt att bältet följde med från platsen. Han tog hand om de delar han ville ha med sig och lade delarna i en grå plastsäck, som fanns i bilen. De lade sedan kroppen i övrigt nedsänkt i mossan och övertäckt av mossor. Innan mossan lades över kroppen, lade han byxorna över den och drog igen jackans dragkedja. Under färden tillbaka mot Falun kom han i gräl med Söderlund om de medhavda kroppsdelarna. Han tror att de färdades tillbaka till Falun i stort sett utan avbrott. Han tror att han tvättade sig vid någon bensinstation. Det var dag när de kom fram och Söderlund släppte av Quick vid hans bostad, varvid Quick tog med sig plastsäcken och kniven. Han minns inte sågen. Han kan inte svara på var kroppsdelarna tagit vägen. Söderlund

blev deprimerad och tungsint efter händelsen och deras kontakt blev glesare. Den sista gången han träffade Söderlund var samma dag denne sköt sig. Det var en solig dag och Söderlund sökte upp Quick, som befann sig utanför sitt bostadshus med sina hundar. Söderlund sade att han inte orkade leva och påminde Quick om Charles. Söderlund sade att han skulle ta livet av sig och Quick svarade på ett aggressivt sätt: "Gör det!" - Han har inte något minne av att han läst något om Charles försvinnande. Charles talade ren svenska utan utländsk accent.

Åklagaren har till stöd för åtalet åberopat en omfattande såväl skriftlig som muntlig bevisning och syn har företagits på ett antal föremål, bl a rester av klädespersedlar..

Av utfärdat dödsbevis den 7 februari 1994 framgår att det kunnat fastställas efter rättsmedicinsk obduktion att de i skogspartiet på Norra Pitholm påträffade kroppsdelarna härrör från Charles Zelmanovits kropp.

Maj Stenberg, som är född 1960, har i vittnesförhör uppgivit att hon umgåtts med Charles Zelmanovits under diskotekdans på Pitholmsskolan den 12 november 1976, att det förekommit ett missförstånd som föranlett henne att be Charles om ursäkt och att Charles trots detta verkat missnöjd och må dåligt.

Greta Söderlund, som är änka efter Örjan Söderlund, har hörts som vittne och har därvid uppgivit: Hon känner inte Quick, som 1976 bodde i Korsnäs ungefär 500 meter från Söderlunds. Örjan Söderlund hade en gul Opel Rekord, tvådörrars, av årsmodell 1973 eller 1974. Hon var inte säker på om mannen var homosexuell men hade märkt att han inte var intresserad av kvinnor. Örjan Söderlund deltog inte i familjens "extra-knäck" som han brukade under tiden den 11 november - den 15 november 1976 enligt hennes dagbok. Under sin sista tid före självmordet var han mycket nervös och oföretagsam och hade ont i magen. Hon antog att detta berodde på att han var arbetslös. Hon har aldrig sett honom prata med Quick. Den sista dagen Örjan Söderlund var i livet skjutsade han sin dotter till arbetet på morgonen och återkom medan hon var i badrummet och gick sedan åter ut. Därefter hörde hon skottet. Deras son har hittat homosexuella tidskrifter i Söderlunds bil.

Fredrik Larsson har omvittnat hur han den 19 september 1993 vid jakt uppmärksammade en skalle i skogen och anmälde fyndet till polisen och fastighetsägaren Birger Karlsson, att ingenting väsentligt förändrats i skogen sedan 1976, att diket vid vägen funnits redan 1976 och att han inte förlorat någon såg liknande den som upphittats på fastigheten ett stycke från fyndplatsen samt att det på hösten 1976 kan ha funnits en timmerstapel vid skogsbilvägen mot Haraholmen.

Frederick Zelmanovits har uppgivit: Han har ägt ett läderbälte med ett spänne med mönster på. Han tror att bältet inköpts i Spanien. Bröderna kunde låna bältet mellan varandra. Han är säker på att Charles hade jeans på sig, eftersom han minns att jeansen satt så snävt att Charles behövde hjälp för att få dem på sig. Charles talade svenska obehindrat.

Åklagaren har även åberopat vittnesförhör med kriminalinspektören Seppo Penttinen angående vad som förekommit vid en sorts vallning av Quick i Dalarna och vid vallning vid fyndplatsen i Piteå. Åklagaren har vidare åberopat fonetisk inspelning av Quicks uppgifter och videoupptagning vid vallningen i Piteå.

Penttinen har bl a uppgivit: Vid förhören med Quick i Säter åkte man ut i terrängen för att Quick skulle få visa arten av skog, utseende på dike, lutningsförhållanden, växtlighet, mosslager, fuktighet, stenar m m. Quick gav en detaljrik skildring bl a av mossan och upplevde under promenaden tydlig ångest. Den skogsbilväg de åkte, stämmer väl med utseendet i Piteå; något dike fanns dock inte där men väl i Piteå. Markens lutning och markvegetationen stämde väl liksom den mossvegetation som Quick utpekade och hans beskrivning av den sten som skulle finnas på platsen i Piteå. - Vid besöket i Piteå fick Quick veta när de närmade sig ett område som var intressant ur hans berättelses synpunkt. De parkerade bilen vid T-korsningen, där skogsbilsvägen mot Haraholmen mynnar. Quick fick i samband med detta ångestsymptom men visade att det var borta vid vägens krökning i riktning in mot Piteå som bilen parkerats när kroppen skulle begravas. Vad Quick visade på fyndplatsen stämmer väl med vad Quick uppgivit vid tidigare förhör och Quick tvekade inte vid konkreta frågor om åt vilket håll de skulle gå. På platsen där kvarlevorna återfunnits sade Quick att han kände igen platsen, men han stördes av att markytan förändrats vid undersökningarna. Quick redogjorde sedan för sina

åtgärder på platsen med kroppen. Den plats som Quick angav att kroppen lades på, stämmer helt med den plats där Charles Zelmanovits kvarlevor hittades.

Av videoupptagning och bandinspelning framgår vad Quick uppgivit vid besöket på fyndplatsen den 21 augusti 1994.

Chefsöverläkaren vid rättsmedicinska institutet i Umeå Anders Eriksson har på åklagarens begäran hörts som sakkunnig i målet. Han har bl a uppgivit: Eftersom så lång tid gått har det inte varit möjligt att konstatera om några styckningsskador uppkommit. Uppgiften att kroppens överdel varit omsluten av en jacka kan förklara att förmultningen av kroppens överdel gått mindre långt än förmultningen av underdelen, som inte varit omsluten av klädespersedlar utan endast övertäckt av jeansbyxor. Ena lårbenet saknas liksom ett skenben och båda handflatorna. Quicks uppgift att han haft svårigheter med att separera lårbenet förefaller mycket rimlig och hans uppgifter om ljud från kroppen och om blodflöde i samband med styckningen är även sannolika. Han kan inte uttala sig om dödsorsaken men strypning är fullt möjlig.

Professorn i rättspsykiatri vid Karolinska institutet i Stockholm Lars Lidberg har avgivit utlåtanden och har hörts som sakkunnig i målet. Han har därvid bl a uppgivit: Det är belagt att Quick tidigt debuterat med sexuell störning och vid den första rättspsykiatriska undersökningen 1970 konstaterades att Quick led av en mycket grav sexuell perversion, riktad mot främmande yngre pojkar, och att han under vissa förhållanden är utomordentligt farlig för annans personliga säkerhet till liv och lem. - Vad som är väsentligt i Quicks fall är att Quick blivit utsatt för övergrepp av fadern och modern och att det uppstått en koppling mellan sexualitet och aggresivitet. Det har blivit en stark laddning som leder till en benägenhet att tvångsmässigt upprepa handlingar. På något sätt iscensätter Quick den kränkning han utsatts för och denna är sammankopplad med en sexuell laddning av lustkänslor. Med detta stämmer det väl att Quick gömmer bitar av dödade personer och behåller delar som någon form av talisman. Lidberg tror inte att Quick ljuger om händelsen och det är fråga om så pass annorlunda beteenden att man inte kan tro att fråga är om confabuleringar. Vad som framkommit om Quicks person strider inte emot riktigheten av hans uppgifter utan stöder dem. Det finns ingenting i den profil

man sökt göra av Quick som gör det orimligt att han utfört gärningen och det finns positiva tecken i profilen som stöder detta. - Quick har lämnat uppgifter om att han begått fem mord på unga pojkar och det kan ses som en effekt av pågående behandling att han inte vid ett avvikande från sjukhuset begick ett ytterligare mord.

Docenten Sven-Åke Christianson vid psykologiska institutionen, Stockholms universitet har av tingsrätten förordnats som sakkunnig i målet och har avgivit två skriftliga utlåtanden. Han har även hörts muntligen i målet. Han har därvid bl a uppgivit: Denna typ av brott är obegriplig för de flesta. Man måste därför försöka beskriva de mekanismer som ligger bakom agerandet. Det karakteristiska för sådant handlande är att gärningsmannen oftast blivit utsatt för fysiska eller psykiska övergrepp under uppväxttiden. Föräldrar har inte sett till barnets intressen och ett kränkt barn kan uppleva skuld och skam och total värdelöshet. Det barnet upplevt tidigt kan vara katastrofalt för barnet, om det inte kan hantera sina känslor. Morden kan ses som en form av berättelse, ett omedvetet berättande om sina upplevelser. - Quick har erkänt gärningen, vilket inte är så vanligt. Erkännanden kan dock vara falska. Man talar om framtvungade falska erkännanden och erkännanden i den situationen att man inte minns något men godtar de omständigheter andra framlägger. Så är det inte i Quicks fall. Det finns också frivilliga falska erkännanden, där erkännandet sker för att få uppmärksamhet i media, eller för att det föreligger någon form av allmän skuld. I sådana fall kan människan inte skilja på verklighet och fantasi. Så är det inte för Quick. Många gånger kan det dock vara svårt för en gärningsman att avgöra vad som är självupplevt. Det kan vara svårt att komma åt minnena och man kan uppleva svår ångest när minnena aktualiseras. Det behövs s k inkörsportar i form av centrala detaljer, känslor, tankar, kroppsminnen och luktntryck för att minnet skall aktiveras. Några exempel är att Quick minns att Charles hade handskar utifrån att denne tog av sig dessa för att Quick ville känna hans händer, att Quick minns jackans glatthet, Quicks starka känsloupplevelse vid besöket på fyndplatsen, Quicks minne av skärpet som haft en viss funktion i samband med att han bar kroppen, Quicks minnen av lukter - luktnminnet är ett starkt minne - och ljud - ljudintrycken förstärks vid starka känsloupplevelser. Det bör också påpekas att Quick uttrycker vad han inte minns. För Quick har det varit viktigt att bevara minnet, att återskapa upplevelsen och ett led i detta har varit att medföra vissa kroppsdelar och bevara dessa som ett sätt att sammansmälta med

offret. Brottslighet av denna typ är naturligtvis planerad men det är inte nödvändigtvis så att gärningsmannen är medveten om att han kommer att begå brottet. Två saker har utifrån tidigare erfarenheter noterats vid flerbrottslighet av denna typ. Den ena är att gärningsmannen på något sätt dokumenterar brottet, t ex genom att spela in offren, spara kroppsdelar eller klädespersedlar, kanske för att bevara samhörigheten med offret och återuppleva händelsen. Den andra är att det ofta finns en blandning av aggressivitet och sexualitet. - Christianson betvivlar inte att Quicks uppgifter är riktiga. Ingenting i samtalen med Quick har bestyrkt det naturliga tvivel som uppstår vid uppgifter av denna allvarliga beskaffenhet. Quick har en typ av reaktionsmönster som kan uppkomma inom en familj, där barnet känner sig hotat. En människa kan bevara minnen av händelser under mycket lång tid, om minnet är känsloladdat. I detta fall är det dessutom så att det varit viktigt att bevara minnet och repetera händelserna.

Tingsrätten gör följande bedömningar.

Quick har erkänt gärningen och hans erkännande får stöd av de uppgifter han själv lämnat. Någon teknisk bevisning som binder Quick vid brottet föreligger dock inte. Den bevisning som förebringats avser att bestyrka de uppgifter Quick lämnat om omständigheterna vid gärningens begående.

Quicks uppgifter om att han hade en medgärningsman får stöd av den omständigheten att Örjan Söderlund enligt Söderlunds hustrus uppgifter hade en bil av det utseende som Quick berättat om och att Söderlund av allt att döma hade homosexuella intressen och varit deprimerad under de sista månaderna innan han begick självmord på sätt Quick berättat.

Enligt Penttinens vittnesmål har Quick under skogsvandring i Dalarna lämnat uppgifter om vegetation, lukter och terrängförhållanden som stämmer väl med förhållandena på fyndplatsen. Quick har vid besök på fyndplatsen på ett sätt som stämmer med fynden kunnat ange hur den döda kroppen lagts i mossan. Quicks uppgifter om vilka kroppsdelar som han medfört från platsen stämmer väl med fynden på det sättet att dessa kroppsdelar saknas på fyndplatsen. Dessa omständigheter utgör ett mycket starkt stöd för riktigheten av Quicks uppgifter.

Till vad nyss anförts bör fogas att vad Lidberg anför om Quicks person och tidigare beteenden stämmer väl med Quicks uppgifter om sitt beteende vid det åtalade tillfället. Vad Christianson uppgivit om Quicks minnesfunktioner och om sina erfarenheter av minnets funktioner talar vidare med styrka för att de uppgifter Quick lämnat är riktiga.

Vid en sammanfattande bedömning finner tingsrätten att det måste anses ställt utom varje rimligt tvivel att Quick begått den åtalade gärningen. Omständigheterna vid brottet har varit sådana att brottet bör bedömas som mord.

PÅFÖLJDEN

Quick, som är 44 år, har i juni 1991 dömts för stöld, grov stöld och grovt rån. Som påföljd förordnades att han skulle överlämnas till sluten psykiatrisk vård.

Chefsöverläkaren Erik Kall har i utlåtande den 31 oktober 1994 anför: Thomas Quick vårdas på Sätters sjukhus sedan den 17 april 1991. Han erhåller rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning. - Quick har tidigare varit föremål för psykiatrisk tvångsvård. Vid den senaste rättspsykiatriska undersökningen år 1991 erhöll Quick diagnosen personlighetsstörning med personlighetsorganisation på borderlinenivå i kombination med allvarlig impulskontrollstörning och sexuell perverterat beteende med sadomasochistiska drag (301 W). - Quick har erhållit och har fortsatt psykoterapeutisk behandling. En viss stabilisering av Quick har skett under vårdtiden med en betydligt större impulskontroll. Alltjämt är hans grundläggande problemställning dock oförändrad. Quick har fortsatt hög ångestnivå och kan regrediera till psykosnära nivå. Hans personlighetsstörning finns kvar. Här kan refereras till Lidbergs senaste undersökning i augusti 1994. - Sammanfattningsvis lider Quick fortfarande av allvarlig psykisk störning och han är i oundgängligt behov av rättspsykiatrisk vård. Länsrätten prövade vårdbehovet senast den 4 augusti 1994 och beslutade om fortsatt rättspsykiatrisk vård.

Tingsrätten finner att Quick begått brottet under påverkan av allvarlig psykisk störning och att han alltjämt lider av sådan störning. Utredningen i målet ger vid

handen att det till följd av den psykiska störningen finns risk för att Quick återfaller i brott av allvarligt slag.

Påföljden för Quick skall vid denna bedömning bestämmas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

SKADESTÅNDSDELEN

Thomas Quick har medgivit målsägandenas yrkanden.

Inga Zelmanovits har till utveckling av sin talan anfört: Adekvat kausalitet föreligger mellan Quicks gärning och hennes skador. Yrkandet avser i första hand ideellt skadestånd enligt 5 kap 1 § skadeståndslagen med 42 681 kr för sveda och värk, 28 044 kr för lyte och men och 95 000 kr för olägenheter i övrigt. I andra hand hävdas att yrkade beloppet avser ideellt skadestånd i ett för allt. - Hon drabbades kort tid efter sonens försvinnande av oro, ångslan och fruktan över vad som hänt honom och har känt sig förvissad om att han mördats. Under den långa tid av ovisshet om vad som hänt har hon fått bestående följder s k lyte och men. - Yrkandet om ersättning för sveda och värk har beräknats med utgångspunkt från en akut sjuktid av tre år efter trafikskadenämndens cirkulär för "annan vård under sjuktiden" med förhöjning med 40 procent under de första sex månaderna för svår psykisk smärta och har uppräknats enligt trafikskadenämndens cirkulär nr 2/94. - Efter december 1979 är hennes psykiska besvär att betrakta som bestående följder av gärningen. Hennes invaliditet har uppskattats till 20 procent och ersättningen har beräknats efter trafikskadenämndens tabell för lyte och men efter skallskador. - I förevarande fall talar mycket för att olägenheter till följd av skadan bör beräknas från den tidpunkt då akuttid inträtt, eller november 1976. Anspänning såväl i arbete som i hem och under fritid skall ersättas. Enligt trafikskadenämndens råd gäller vissa normbelopp för ansparing i yrkeslivet och för nivå 3, påtaglig ansparing, uppgår det årliga beloppet till 4 600 kr eller kapitaliserat till 50 600 kr. Skäligt belopp för ansparing i hem och under annan tid uppgår till 3 000 kr om året eller kapitaliserat 44 400 kr. - Det ideella skadeståndet bör alternativt utan bestämd uppdelning bestämmas till yrkat belopp.

1994-11-16

B 179/94

Frederick Zelmanovits har till utveckling av sin talan anfört: Yrkandet avser i första hand ersättning för sveda och värk med 42 681 kr, lyte och men med 40 128 kr och olägenheter i övrigt till följd av skadan med 138 740 kr. I andra hand hävdas att det yrkade beloppet avser ideellt skadestånd i ett för allt. - Det föreligger adekvat kausalitet mellan Quicks gärning och hans skador. Han drabbades i direkt anslutning till broderns försvinnande av psykiska besvär, som kommit att prägla hans fortsatta liv. Den långa tiden av ovisshet om vad som drabbat brodern har även gett honom bestående psykiska men. - Yrkandet om sveda och värk har beräknats för en akut sjuktid av tre år från försvinnandet till utgången av 1979 och har beräknats till 42 681 kr på samma sätt som för Inga Zelmanovits. Yrkad ersättning för lyte och men, 40 128 kr, har beräknats efter trafikskadenämndens normer och med påslag med tio procent eftersom han vid tiden för personskadan var under 15 år. - För olägenheter i övrigt bör ersättning beräknas från november 1976. Anspänning i arbete, därvid skolarbete bör jämföras med yrkesarbete, och ansparing i hem och under fritid bör ersättas med 4 600 kr respektive 3 000 kr om året, eller kapitaliserat 82 340 kr respektive 56 400 kr. Det ideella skadeståndet bör alternativt utan bestämd uppdelning bestämmas till yrkat belopp.

Inga Zelmanovits har som stöd för sin talan även åberopat ett av distriktsläkaren Gunnar Persson den 28 oktober 1994 avgivet intyg. Frederick Zelmanovits har åberopat ett av leg. psykologen Hans Lejonqvist den 27 oktober 1994 avgivet yttrande.

På grund av Quicks medgivande skall målsägandenas ersättningsyrkanden, som avser personskador till följd av brottet, vinna bifall.

HUR MÅN ÖVERKLAGAR, Dv 400, se bilaga 2

Överklagande senast 1994-12-07,

ställs till **Hovrätten för Övre Norrland**

Prövningstillstånd krävs ej

På tingsrättens vägnar

Richard Brännström

MÅLSÄGANDE-
FORTECKNING

2 Datum
1994-11-16

1 Dom nr/Beslut nr
DB 240

Målsägande Nr 1

1 Efternamn, tilltalsnamn samt yrke/titel Zelmanovits, Inga		
2 Postadress Sundsgatan 35, 941 32 PITEÅ		3 Rätts- hjälp
4 Ombud/Biträde Finnsson, Krister, advokat		Målsägandebiträde
Box 720, 941 28 PITEÅ		5 ☒ Biträde enligt rättshjälpslagen

Nr 2

1 Efternamn, tilltalsnamn samt yrke/titel Zelmanovits, Frederick		
2 Postadress Brännkyrkagatan 97, 1 tr, 117 26 STOCKHOLM		3 Rätts- hjälp
4 Ombud/Biträde Finnsson, Krister, advokat		Målsägandebiträde
Box 720, 941 28 PITEÅ		5 ☒ Biträde enligt rättshjälpslagen

Nr

1 Efternamn, tilltalsnamn samt yrke/titel		
2 Postadress		3 Rätts- hjälp
4 Ombud/Biträde		
		5 ☐ Biträde enligt rättshjälpslagen

Nr

1 Efternamn, tilltalsnamn samt yrke/titel		
2 Postadress		3 Rätts- hjälp
4 Ombud/Biträde		
		5 ☐ Biträde enligt rättshjälpslagen

Nr

1 Efternamn, tilltalsnamn samt yrke/titel		
2 Postadress		3 Rätts- hjälp
4 Ombud/Biträde		
		5 ☐ Biträde enligt rättshjälpslagen

Nr

1 Efternamn, tilltalsnamn samt yrke/titel		
2 Postadress		3 Rätts- hjälp
4 Ombud/Biträde		
		5 ☐ Biträde enligt rättshjälpslagen

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om någon part vill överklaga domen, eller ett i domen intaget beslut, skall han göra detta skriftligen. Överklagandet skall adresseras till den hovrätt som finns angiven i slutet av domen men skall skickas till tingsrätten. Vad som skall anges i överklagandet framgår av ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL på baksidan av denna blankett. Överklagandet måste ha kommit in till tingsrätten inom tre veckor från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen. Tingsrätten skickar överklagandet till hovrätten.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen till samma hovrätt (s k **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet skall också i detta fall skickas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten inom en vecka från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Tingsrätten skickar även detta överklagande till hovrätten. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett i **domen intaget beslut** som angår honom. I fråga om ett sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

BESTÄMMELSERNA OM PRÖVNINGSTILLSTÅND

För att hovrätten skall pröva överklagandet fordras i vissa fall att hovrätten först beviljar prövningstillstånd. När prövningstillstånd krävs skall i överklagandet särskilt anges vilka omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten skall pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter eller
2. helt frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten skall pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd om värdet av det man tvistar om är mindre än ett basbelopp (35 200 kr år 1994)

Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade skall dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

1994-12-09

Styrelsen för Sjukhusgruppen

791 82 FALUN

Den dömdes namn: Quick, THOMAS Ragnar

Personnummer: 500426-7190

Datum för dom: 1994-11-16

Påföjd/åtgärd: Den tilltalade skall överlämnas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Mot avgörandet i vad avser påföljden har talan av den dömde

icke fullföljts.

ED

Elisaberh Bergström

Tel. 0911-773 40

Piteå Tingsrätt
Box 133

Mål nr B 179/94, r 1

PITEÅ TINGSRÄTT

941 23 PITEÅ

Ink -94 -10- 1 8

Akt P 179/94
Aktbil 14

Åklagare	Namn och tjänstetitel van der Kwast, Christer, överåklagare		
	Postadress Regionåklagarmyndigheten i Härnösand Box 334 871 27 HÄRNÖSAND		Telefon 0611-195 95
			Myndighet nr 2259
Tilltalad	Efternamn och alla förnamn Quick, THOMAS Ragnar (Sture)		
	Personnummer 500426-7190	Hemvist	Yrke/Titel*
	Postadress Box 350, Sätters sjukhus, 783 27 SÄTER		Telefon (bost)*
	Arbetsplats*		Telefon (arb)*
	Annan adress och/eller andra förhållanden av betydelse för delgivning med den misstänkte		
	Medborgare i (om ej svensk)	Tolk behövs ☐	Språk
	Frihetsberövande m m		
	Offentlig försvarare/ombud Lundgren, Gunnar, advokat		
	Postadress Österå 25, 791 91 FALUN		Telefon
Ansvars- yrkande m m	MORD		
	<u>Målsägande</u>		
	Inga Zelmanovits och Frederick Zelmanovits genom advokaten Krister Finnsson, Piteå Advokatbyrå AB, Box 720, 941 28 PITEÅ.		
	<u>Gärning</u>		
	Quick har natten till den 13 november 1976 i ett skogsområde utanför Piteå berövat Charles Zelmanovits, född 1961, livet genom att strypa honom.		
	<u>Lagrum</u>		
	3 kap 1 § brottsbalken		

*Uppgiften behöver lämnas endast i det fall den finns tillgänglig utan särskild utredning

Ansvars-

yrkande m m

Bevisning

Quicks egna uppgifter.

Vittnesförhör med

Seppo Penttinen, Polismyndigheten, Box 720, 851 21 SUNDSVALL, ang. vad som förekommit i samband med vallning av Quick och vid förhör med honom, till styrkande av hur Quicks uppgifter tillkommit, vilket är av väsentlig betydelse vid värderingen av dessa uppgifter.

I anslutning här till åberopas videoupptagning och bandupptagning från vallningen av Quick 1994-08-21 med samma beviserna. (Förebringas vid huvudförhandlingen).

Greta Söderlund, angående Örjan Söderlunds personliga omständigheter vid tiden för den påstådda gärningen och vid hans död, till styrkande av Quicks uppgifter om Söderlunds medverkan i samband med gärningen (förhöret kan hållas per telefon).

Maj Stenberg (tidigare Pettersson), ang. vad som förekommit mellan henne och Charles Zelmanovits den aktuella kvällen, till styrkande av Quicks uppgifter (förhöret kan hållas per telefon).

Karl-Birger Karlsson, till styrkande av markbeskaffenheten i anslutning till fyndplatsen och beträffande en anträffad såg.

Frederick Zelmanovits, till styrkande av Quicks uppgifter om Charles Zelmanovits bälte.

Fredrick Larsson, angående vad som förekommit vid anträffandet av kroppsdelar från Charles Zelmanovits.

Skriftlig bevisning

A.

Undersökningsprotokoll 1993-09-30, Luleå polisdistrikt, förteckningar över fynd och undersökningsprotokoll 1994-08-26, Stockholms tekniska rotel (förundersökningsprotokoll pärm 1 avsnitt B, bil 1-3).

Utlåtande 1994-10-10 från Rättsmedicinalverket (fu-prot pärm 1, avsnitt C bil 1)

Utlåtande 1993-12-08 av rättsodontolog Håkan Mörnstad, Rättsmedicinalverket, Rättsmedicinska avdelningen, Stockholm (fu-prot pärm 1, avsnitt C bil 3)

Utlåtande 1994-08-29 av överläkare Robert Grundin, Rättsmedicinalverket, Rättsmedicinska avdelningen, Stockholm,

angående de fynd som gjorts och till styrkande av Quicks uppgifter.

B.

Fotografier över beslagtagna såg (fu-prot pärm 1, avsnitt E, bil 3). Sågen kommer att företas vid huvudförhandlingen.

C.

Sakkunnigutlåtande av 1994-06-16 och 1994-08-18 av professorn i rättspsykiatri Lars Lidberg, Karolinska institutet, Stockholm, rörande Quick.

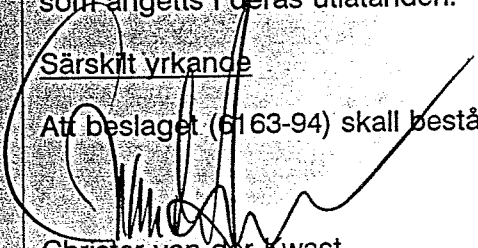
Ansvars-
yrkande m.m

Sakkunnigutlåtanden 1994-10-03 av docenten, leg psykologen Sven-Åke Christianson, Psykologiska institutionen, Stockholms universitet, ang Quicks allmänna minnesfunktioner och betingelserna för hans uppgifter i psykologiskt avseende.

Vidare åberopas sakkunnigförhör med Lidberg och Christianson till utvecklande av vad som angetts i deras utlåtanden.

Särskilt yrkande

Att beslaget (6163-94) skall bestå till dess domen vinner laga kraft.

Christer van der Kwast